Marea Adunare Națională

UNIRE, MOLDOVENI! DEȘTEAPTĂ-TE, POPOR!

APELUL

Marii Adunări Naționale către Sovietul Suprem al R.S.S. Moldova și Sovietele Supreme ale tuturor republicilor unionale, Președintele Uniunii R.S.S. M. S. GORBACIOV și Președintele R.S.S. Moldova M. I. SNEGUR, către toți locuitorii din R.S.S. Moldova

Republica Sovietică Socialistă Moldova traversează o perioadă grea. Ignorînd voința întregului popor, liderii separatismului și ai extremismului au proclamat în mod nelegal formarea a încă două state pe teritoriul multpătimit al republicii noastre. Aceste acțiuni au tensionat la maximum situația social-politică din republică, au adus poporul nostru în pragul unei catastrofe. Fiind conștienți de responsabilitatea istorică față de soarta R.S.S. Moldova, de viitorul copiilor și nepoților noștri, noi, oameni de bună credință, întruniți la Marea Adunare Națională a populației de pe malul stîng al Nistrului cu participarea fraților de pe malul drept, ne adresăm tuturor locuitorilor din R.S.S. Moldova.

Stimați compatrioți! În acest moment de grea încercare pentru Moldova să nu ne lăsăm induși în eroare de extremiștii separatiști și slugoii lor de orice orientare, să nu ne cruțăm eforturile pentru a consolida toate forțele sănătoase, să luptăm în modul cel mai hotărît și consecvent împotriva separatiștilor, pentru propășirea Moldovei noastre suverane și a porporului ei harnic, cinstit și mărinimos.

Exprimînd voința întregului popor al R.S.S. Moldova, Marea Adunare Națională condamnă în mod irevocabil orice acțiune îndreptate spre modificarea orînduirii de stat și încălcarea integrității teritoriale a republicii noastre, iar proclamarea așa-ziselor «r.s.s. moldovenească nistreană» și «r.s.s. găgăuză» o consideră drept act nelegal, anticonstituțional și antimoldovenesc, greșit din punct de vedere istoric și politic. Ne adresăm Președintelui Uniunii R.S.S. M. S. Gorbaciov Sovietelor Supreme ale tuturor republicilor unionale să nu recunoască proclamarea așaziselor republici găgăuze și nistreană, să dea o lovitură aventurierilor politici care vor să împingă Moldova în haosul unei catastrofe și caută pretutindeni sprijin în aceste acțiuni criminale; să dea o apreciere adecvată acelor forțe din centrul țării, care contribuie la destabilizarea situației social-politice în R.S.S. Moldova. Cerem Președintelui republicii M. I. Snegur și Sovietului Suprem al R.S.S. Moldova să ia măsuri energice pentru a fi trași la răspundere în conformitate cu legile în vigoare inițiatorii și organizatorii acestor acțiuni anticonstituționale și antistatale.

Marea Adunare Națională îi cheamă insistent pe toți oamenii de bună credință să dea o ripostă hotărîtă oricăror manifestări de extremism și separatism, indiferent de faptul de cine sînt promovate. Ea se pronunță pentru o Moldovă unică și indivizibilă, pentru întărirea prieteniei dintre popoarele și grupurile etnice de pe teritoriul ei. A sosit momentul cînd noi toți, fără deosebire de apartenență socială, de naționalitate, trebuie să demonstrăm că sîntem patrioți adevărați și că susținem eforturile Parlamentului și ale Guvernului republicii pentru a scoate Moldova din impasul economic, politic, din criza socială și spirituală. Numai prin unire vom putea salva existența republicii noastre. Nu ne vom putea îndreptăți în fața urmașilor noștri, dacă nu vom asigura integritatea republicii și nu vom menține prietenia dintre popoarele ce locuiesc pe teritoriul ei. Instaurarea păcii și bunei înțelegeri a tuturor locuitorilor acestui pămînt este o datorie sfîntă a fiecărui cetățean al R.S.S. Moldova.

Textul Apelului a fost adoptat la Marea Adunare Națională din satul Lunga, raionul Dubăsari.

16 septembrie 1990.

(Sfîrșit).

raitesi na tu storonu». Să nu lăsăm fariseul la pragul casei părintești.

Celor prezenți la adunare le adresează fierbinți chemări spre unire și consolidare scriitorii Ion Vatamanu și Anatol Codru, Valentina Șerpul din Grigoriopol, Ana Vasilevschi din Tighina, actorul Sandu Aristin Cupcea, Radion Uzun din Comrat, Tudor Diordiev din orășelul Dnestrovsc și alții.

Vladimir Chiriac, colaborator la Academia de științe a R.S.S.M., dă citire unui Apel către toți moldovenii transnistreni semnat de un grup de deputați ai poporului, oameni de știință și cultură, băștinași din localitățile din partea stîngă a Nistrului.

O susținere fierbinte întîmpină cuvîntarea Primului-ministru al R.S.S. Moldova **Mircea DRUC**. Nu noi, — a spus dumnealui, — Dumnezeu a vrut ca moldovenii să trăiască între rîuri. Între Bug și Nistru sînt moldoveni. O palmă de pămînt, locuită de strămoșii noștri, moldovenii, care-s recunoscuți în abecedare, în cărțile de geografie, în limbajul curent — transnistria. Dumnezeu a vrut ca între Nistru și Prut să trăiască moldoveni, în această porțiune de pămînt recunoscută ca Basarabia. Dumnezeu a vrut ca între Prut și Carpați, între Prut și Siret între Marea Neagră și Carpați să locuiască moldoveni. Noi sîntem acasă! Nu mai putem să ne retragem.

Retragerea noastră a început demult, de cînd am pierdut prima capitală a statalității noastre — orașul Balta. Am pierdut pe cale pașnică, pe neobservate, fiind amăgiți de cei care astăzi pretind că sînt frații noștri și că ne vor binele și vor ei să ne restabilească statalitatea moldovenilor din transnistria. Ne-am retras cu durere spre Tiraspol. Dar am plecat și de acolo. Am pierdut capitala Tiraspol și ne-am retras la Chișinău. Dacă nu începea restructurarea, mai treceau cîțiva ani, și pierdeam și această capitală a Moldovei.

Dar odată cu restructurarea moldovenii au trecut în ofensivă și de azi înainte și sufletul, și inima, și creierul guvernului legitim al Moldovei se află aici, pe malul Nistrului. Sîntem la Lunga și Lunga intră azi în istorie.

Noi înaintăm spre Nistru în ofensivă pentru a ne apăra drepturile noastre și mîine ședința de lucru a Guvernului Republicii Moldova va avea loc aici, la Dubăsari.

Dar noi nu venim la frații noștri din transnistria ca niște cuceritori. Noi nu vom face ambrazură cu mitraliere. Prima cetate a noastră, care va fi aici, va fi grădinița de copii lărgită, mărită în satul Pîrîta, pe urmă școala din Coșnița. Vom da toate cele necesare ca Dubăsarii să reziste ca forțăreață a noastră, a moldovenilor.

Vom merge pînă la aceea că vom muta capitala republicii la Dubăsari, pe malul Nistrului, dar nu o vom ceda niciodată.

Am cedat în 1775, cînd nordul Moldovei a fost răpit de Austro-Ungaria, am cedat în nenumărate rînduri pentru că nu am putut să ne apărăm, iar acum sîntem putere, sîntem uniți, moldoveni, și nimeni nu ne va lua Nistru. Nistru va curge prin inima capitalei noastre, Nistru va curge și prin inima adevărată a poporului moldovenesc.

Am plutit împreună pe corabia restructurării alături de Poiogov, am plutit împreună pe corabia restructurării în primele zile ale sesiunii împreună cu Moroz, Smirnov, Iacovlev, crezînd că mergem spre limanul restructurării, spre care s-au îndreptat toate popoarele Uniunii Sovietice. Dar cînd aceștia și-au dat seama că nu-și pot face mendrele, au părăsit corabia restructurării.

Peste o săptămînă ședința de lucru a Guvernului va avea loc la Tighina. Cetatea lui Ștefan va fi liberă!

Participanții la Marea Adunare Națională adoptă în unanimitate o declarație către Sovietul Suprem al R.S.S. Moldova și Sovietele Supreme ale republicilor unionale, Președintele U.R.S.S. M. Gorbaciov și Președintele R.S.S.M. M. Snegur, către toți locuitorii R.S.S. Moldova.

. . .

Așa se întîmplă că și la finele acestui secol contradictoriu necazurile și durerile tot peste capul nostru se varsă. De parcă am fi cei mai nemiluiți... Oricum, chiar și atunci cînd sufletul ne freamătă de indignare și lacrima-și face loc sub pieoape tot doina și bocetul, balada și hora jucată scuturat ne-au fost sprijin și alinare. Iată că și aici, la Lunga neprețuite au fost momentele de alean, prilejuite de lăutarii lui Nicolae Botgros, însoțiți de interpreții de muzică populară Nicolae Cibotaru, Lidia Bejenaru, Valentina Cojocaru, cît și de splendida și inconfundabila Sofia Vicoveanca.

De la Marea Adunare Națională au relatat:
Sergiu VLĂDICA,
Iurie RUSNAC,
Mihai MIHAILEANU,
corespondenții noștri speciali.

